Timoniemen kyläyhdistyksen kannanotto kirjastoautotoiminnan lakkauttamiseen

Haluamme omalta osaltamme ottaa kantaa suunnitteilla olevaan kirjastoautotoiminnan lakkauttamiseen. Timoniemi on kylänä laaja, asukkaita on kilometrein mitattuna niin verrattain lähellä kaupunkia kuin kauempanakin. Kuitenkin koko kylän alueella kirjastoauton käyttäjiä löytyy. Käyttäjissä on niin ikäihmisiä, työssäkäyviä kuin lapsiperheitäkin. Perukoissa on etätyöläisiä ja tilallisia, joilla ei välttämättä ole usein käyntiä kaupungilla ja säännöllinen palvelu omalla kylällä on tärkeä. Lapsille kirjastoauto on ollut erinomainen mahdollisuus tutustua ja opetella käyttämään kirjastopalveluita rauhassa ihan oman kodin nurkalla. Kirjastoautopalvelu koetaan tärkeänä ja ehdottomasti säilyttämisen arvoisena palveluna.

Kuhmo on tänä vuonna osa Oulu2026 kulttuuripääkaupunkivuotta. Kirjastopalvelut ovat osa kulttuuripalveluita. Kuhmo on myös osa UNESCO:n luovien kaupunkien verkostoa ja nimenomaan kirjallisuuskaupunki. Tästäkään näkökulmasta katsottuna kirjastoauton lakkauttaminen ei istu lainkaan kaupungin imagoon. Jos haluamme näyttäytyä kaupunkina, joka tukee kulttuuria myös kaupungin asukkaiden näkökulmasta ja paljonpuhutun syrjäseutujen elinvoimaisuuden näkökulmasta, on kirjastoauton lakkauttaminen melko lyhytnäköinen suunnitelma. Se ei myöskään niele merkittävää osaa kaupungin budjetista kuten voimme julkisisista asiakirjoista jokainen todeta. Kirjastoauton lakkauttaminen tuo kaivattuja säästöjä, mutta lakkauttaminen toisi myös kuluja, sillä esimerkiksi yhteistyö päiväkotien täytyy jatkossakin toteuttaa jollakin tavalla.

Kuhmo on tunnettu kulttuurin lisäksi myös perukkalaisuudesta. Perukkalaisuus on niin merkittävä osa Kuhmon imagoa, että sen merkitystä ei voi liikaa korostaa. Perukkalaisuus on tekijä, joka on merkittävä paljonpuhutun vetovoiman ja pitovoiman kannalta. Tänne muutttavat ihmiset muuttavat tänne juuri rauhan, turvallisuuden, luonnon ja sen vuoksi, että täällä on perukkaa ja erämaata missä olla ja elää. Sen takia täällä pysyvät monet niistä, jotka ovat tänne tulleet tai juurilleen palanneet.

Jatkuvasti puhutaan siitä, miten maaseutu tyhjenee, asutus keskittyy kasvukeskuksiin ja pienet kunnat näivettyvät. Kuhmon valtteja ovat luonto ja rauha, ja niitähän täältä löytyy joka nurkalta. Näissä nurkissa ja perukoissa asuu ihmisiä, jotka käyttävät palveluita. Palveluita järjestettäessä tuodaan nykyisin esille sitä, miten palveluiden tulee olla hyvin saavutettavissa ja lähellä. Valitettavan usein palvelut kuitenkin karkaavat kauemmas, niitä karsitaan ja esimerkiksi hammaslääkäriinkin saa täältä ajella jo hyvän matkaa jos julkisia palveluita käyttää. Tämä on mielestämme myös arvovalinta; haluaako kaupunki tukea edelleen myös perukkalaisten palveluita,

vai pidetäänkö palvelut pelkästään keskustassa. Perukoihin ja kylille vietäviä palveluita ei enää montaakaan ole; ei ole kyläkauppoja, ei ole kyläkouluja ja kohta ei ilmeisesti kirjastoautoakaan. Kaupunki voi joko tietoisesti tehdä valinnan siitä, että myös perukoiden palveluiden eteen nähdään vaivaa tai valita helpon ratkaisun ja lakkauttaa. Kysymys kuuluu halutaanko nähdä vaivaa ja tarjota palvelua myös jatkossa ja jopa kehittää sitä vai lyödä hanskat tiskiin.
Elämme aikaa, jolloin taloustilanne on vaikea niin tavallisilla kuntalaisilla, kunnilla kuin valtiotasollakin ja säästöjä täytyy etsiä ronskillakin otteella. Aikana, jolloin monen perukassa asuvan täytyy entistäkin tarkemmin harkita montako reissua kylälle pystyy viikossa ajamaan taloudellisista syistä, on syrjäseudun asukkaan näkökulmasta varsin tyly viesti kaupungilta suunnitella kirjastoautopalveluidenkin päättämistä.

Kuten muuallakin on jo mainittu, voisi kirjastoautopalvelun yhteyteen kehittää myös muita palveluita. Avustusta uuden auton hankkimiseen lienee mahdollista hakea uudelleen moneltakin eri taholta. Onhan kaupunki hakenut avustusta kirjastoautotoimintaan kaikilta mahdollisilta eri tahoilta? Kuskin puuttumiseen ja hankaluuteen löytää kuljettajaa tässä ei voi vedota, kyllä sellainen löytyy jos halua on. Kyläyhdistyksenä haluamme nostaa esiin kysymyksen siitä, onko kaupungilla halua nähdä vaivaa ja kehittää olemassa olevaa, monelle edelleen tärkeää palvelua vai valitaanko helpoin tie ja lakkautetaan koko palvelu. Halutaanko tehdä valintoja silmälläpitäen mainetta kirjallisuuskaupunkia ja syrjäseudun asukkaita arvostavana kaupunkina vai mennäänkö nykymuodin mukana ja keskitetään tämäkin palvelu.

Timoniemen kyläyhdistys ry